

De Rijke: Mieke's bepeinzing op het hooiland.

Door J.J. Cremer (1827-1880).

Nederlandsch magazijn, januari 1861, p. 12 e.v. Amsterdam: Gev. Van Es, 1861.

DE RIJKE.

Mieke's bepeinzing op het hooiland.

Over-Betuwsche tongval.

Alloa! — Kwak! doar lig ik,
En, wie dat ook proat,
Ge vuult oe a'j muu bint,
In 't heui lang niet kwoad;

De hand' boven de oogen;
De been' wïed gestrekt;
Erst êfkes..... hê minsen!
De lêjen..... ge.....rekt.

Geen wonder: ik trok al
Um drie uur noar 't land,
En had er de goavel
Egoal in de hand';

Tien karvracht' geloajen,
Stêk op, altied weêr,
En 't zunnêke brendt moar
Toezoers op oe neêr.

MIEKE'S BESPIEGELING OP HET HOOILAND; TEEKENING VAN J. M. SCHMIDT CRANS, GRAVURE VAN E. VERMORCKEN.

Een dink is wel oarig:
Kumt Piet um 'en vracht,
Dan striekt ie mien egoal
Um 't kinneke, zacht!

Dan fluustert ie zuutjes,
En proat ie heel stil,
Van dinger — die'k êvel
Niet weêrklappen wil.

Piet mag mien zoo geern, en
Ik hum niet te min,
Dat deê ik, al streek ie
Mien nooit um de kin.

Went knap! joa knap is ie,
En vroom van gemoed,

Wat glienstren die roa' en
Dat tuug in de zon;

Wa'n voart! Harrejennig!
'En uur in 't kertier....
Dat sjokst er moar altied
Weêr uut veur plezier.

Dat voart er en lêft er
Moar zonder verdriet,
In 't zweit motten warken
Dat kennen ze niet.

Wie zin d'r...? Loa's kieken....
De b'ron achterien,
Mavrouw zit er noast hum,
Nou kan'k 'et kloar zien;

De Freule in 'et spierwit,
Blaauw lint op 't gemoed,
'En zonperrepluuke
Vlak boven d'r hoed.

Ze voart achteruut en
Ze proat met 'en mins,
Die liekt wel 'en Keuning
Of zeker 'en Prins.

Ze zeggen: 'en nêf die
Bij 't perdsvolle leit
En riek is, en nou noar
De Freule hier vreit.

Veurop, — hê 't is wermpkes! —
Veurop noast de knecht,
Veurop zit de Jonker....
Zôê liekt ie niet slecht!

Moar niemendal thuis van
Wa'j geld nuumt of goed.

En ikke — twee ringskes,
De kleêren veur 't lief,
Da's al mien bezitting
En heel mien gerief.

Kom sloapen!

Wat heur ik....?
'En kar op den diek....?
Waar....? Gunds....? Nee, geen kar die
Zoo'n lêven ooit miek.

Nou zie'k 'et: de woagen
En perds van de b'ron....

Ik weet wel, toen het ie:
„Mooi Mieke!” gezeid,
Meer niks.

Niemand heurt of
De Jonker al vreit.

Dat heurt er geen mins nog
Ik ook niet.

Moar mien,
Mien nuumde ie: Mooi Mieke!..
Onneuzel misschien!

't Zou toch kunne wêzen
Dat....

Nee, malleproat!
Moar as ie....

Dan wier ik
B'renes langs de stroat!

Dan wier ik Mavrouw, en,
Dan droeg ik veur goed,
Ook spierwitte jekskes,
En lint op 't gemoed.

Dan zette ik 'en hoed op,
En nam veur de zon
'En zied' perrepluuke,
En reê wa'k maor kon.

Dan sliep ik op veêren,
In steê van op streui,
En liet er de goavel
En 't warken in 't heui.

Dan ha'k er 'en koamer
Vol pracht op 't kastêl.
Nou niks as 'en vliering

Zóó liekt ie niet slecht!

Wat zit ie permandig
Met leidsels en zwiep....
'k Wou dat ie is umkeek,
'k Deê krek of ik sliep.

Nou duut ie 't! —
Doar snort ie
Veurbij. —

Zag ie mien...?
Knap mins! 'k Het er zoo toch
Niet veul hier gezien.

Wa'n krulhoar, wa'n knêvel, en
Proper in 't pak;
Ens zag ik: 'en *echt goud*
Horlozie op zak.

Toen — joa 't was toen Poassen,
En 't heugt mien nog wel —
Hier briên op de weerdes
'En poasvuurke fel;

Toen kwiem ie d'r ook oan,
En bleef woar ik sting,
En zei: "Allo Mienen
„Ik ook in de kring!"

Toen nam ie — niks grutsig! —
Mien hand, en veur goed,
Doar goeng 'et; en 't poasvuur
Wier feller van gloed.

Nou niks as 'en vliering
Kreck boven de dêl.

Hê mins!...
Loa'k moar sloapen,
't Is bêter....! Ai! Aauw!
Den diestel! die prikt heur!
Haruut allo gaauw!...

Zóó vleit 'et....
Woar was ik?
Nou bin'k er al weêr:
B'ENES! Moar, — 'k zou sloapen...
Ik kan et nie meer.

Niet kunnen! Ge *mol* 'et
A'j heug bint van stoat,
Ge slupt dan tot 's mergens
Wel negen uur loat....

Dóár zou 'k niet van houwen,
Went, wa'j dan ook ziet
Mooi zonneken opgoan,
En dauwdröpkes niet.

En dan — 'k heur 'et proaten —
's Nachts twoalef, één uur
Dan *zitten* ze dóár nog;
Hoe kan't op den duur!

Mien oog', mins, die trekken
Um tien uur al digt,
En schiemert mien alles
As dol veur 't gezigt.

En — kon'k dat al rooijen
Wát deê'k met m'n tied....?
Went heuijen en karnen
Dat deê ik dan niet.

En schuren en warken
In huus of op 't veld,
Dat kos niet; doarveur ha'k
Dan als te veul geld.

Moar hoe dan...? 'En mins duut
Toch wát veur verzet;
En — niks kan'k as stoppen
Met zwarte soajet.

En neeijen... dat geet heel
Niet vlot van de hand;
Nee — karnen kan'k bêter!
En warken in 't land!

Alêvel B'renes!

Moar....
Ze proaten d'r Frans:
Bezoer en bezwoar. Nee!
Die proat bin'k niet mans.

Ze lachten mien uut en
Dat ha'k toch niet gern....
Niet één die zal lagchen
A'k stoai oan de kern.

En — as ie is goeng, — 'k mein
De Jonker, mien man, —
En zei:" Mieke heur is
„'k Zal schrieven wa'k kan,

„Moar, gij mot óók schrieven
„En veul!" — O mien tied!
Ik kreeg 'et te kwoad, heur,
Went — schrieven kan'k niet.

B'renes', 't is niet meklik!
En dan — veur vermoak...?

Ik speulde 'r z'n lêven!...
Geen ring op den hoak ¹⁾).

As 't herfst is — geen snijton
Met liedje en gelach,
Geen broaiappels, heit uut
De vuust, wa'k zoo mag.

En voader en moeder,
En al mien 'sgeliek....
Meê *loopen*, dat kos niet,
'k Was heurluu *tæ* riek....

Nee! 'k mot er niet wêzen,
'k Hou veul van de mien',
En Piet....

'k Zou dan hum ook
Mien lêven niet zien.

Dát wi'k en dát za'k toch,
Géén die 'k er zoo mag,
Went vroom, mins, dat is ie,
En knap ook van slag.

Mien Piet!.... Zie, doar kumt ie; —
Wa'n gloed in mien wang! —
Hie lacht.... 'k Wou wel lagchen
Noast hum lêvenslang.

Kom hier moar, mien jungske,
Gunds heur ik niet. Kiek!
Met ov bin'k in 't lêven
De wereld te riek!

4 Aug. 1860.

J. J. CREMER.

¹⁾ In de Betuwsche woningen vindt men niet zelden binnen de keukenkamer een haak in het midden van den wand; men werpt er naar met een riag die aan het einde van een touw is bevestigd, en welk touw weder aan den zolder is vast gemaakt.